

Алтын Орда

Мақсаты:

Алтын Орданың құрылуы , күшеюі, әлсіреуі, қоғамдық құрылысы туралы мағлұмат беру;

Білімдерін түрлі әдіс- тәсілдер арқылы жан- жақты етіп артыру;

Адамгершілікке, бірлікке, достыққа тәрбиелеу.

Тест сұрақтары:

1. Монғол империясы қай жылы құрылды?

А) 1155 ж.

Б) 1206 ж.

С) 1239 ж.

2. Монғол мемлекеті қанша түмен әкімшілік бөлікке бөлінді?

А) 59

Б) 80

С) 95

3. Қай жылы монғолдар Жетісу жеріне енді?

А) 1218 ж.

Б) 1219 ж.

С) 1211 ж.

4. Жебе ноян бастаған монғолдар қандай ұран ұстанды?

А) Елді мекендерді қиратпау

Б) Діни қысым жасамау

С) Дұрыс жауабы жоқ

5. 15 күн монғолдарға берілмеген қала:

А) Отырар

Б) Сығанақ

С) Ашнас

6. Құрылтай жиналысы жылына неше рет шақырылды?

А) 3 рет

Б) 1 рет

С) 2 рет

7. Инжу деген не?

А) Маржан

Б) Шыңғыстың балаалрына бөліп берген жері

С) Ел

8. Шыңғыстың жеке басын қорғайтын жасауыл:

А) Кешіктен

Б) Төлеңгіт

С) Түменбасы

● Даталармен жұмыс:

1. 1219- 1220 жж.
2. 1218 ж.
3. 1219 ж қыркүйек
4. 1207-1208 жж.
5. 1217 ж.

● Терминдермен жұмыс:

1. Кешіктен
2. Жасақ
3. Құрылтай
4. Інжу
5. Ұлыс

Жаңа сабақ:

Алтын Орда- Жошы

ұлысының орнына құрылған
алғашқы ірі мемлекет.

Орталығы- Сарай- Бату,
Сарй- Берке.

Негізін қалаған- Батый хан
(1227- 1255 жж).- **1243 ж.**

1235 ж- Қарақорымда Құрылтай
жиналысы болды. Онда Еуропаға
жорық мәселесі талқыланды.

1236-1242 жж- Еуропаға жорық.

Ол жеті жылға созылды.

Саяси экономикалық жағынан

Берке (1237-1266 жж) мен **Өзбек (1312- 1342 жж)** хандардың кезінде жақсы дамыған.

Беркенің кезінде Алтын Орда мен Египет сұлтаны Бейбарыс арасындағы байланыс күшейе түседі.

1262 ж екі ел өзара достық қарым-қатынас орнату үшін өз елшісін жіберді.

Сұлтан Бейбарыс

Берке хан Алтын орданы одан әрі дамыту үшін мұсылман дінін қабылдайды.

Әзірбайжан жерінде **мешіт** салдырды.

Үргеніш, **Бұхара** қалаларымен байланысты күшейтеді.

1266-1280 жж- Меңгу- Темір хан тағына отырды.

1271 ж. ол Византияға қарсы жорыққа аттанды.

1312-1342 жж Өзбек пен

1342-1357 жж Жәнібектің тұсында гүлденді.

Өзбек исламды мемлекеттік дін деп жариялады.

1357-1380 жж- «Ұлы дүрбелең» кезеңі. 20- н астам хан ауысты.

1380 ж- Куликово шайқасы. Алтын орданың ханы Мамай орыстың Дмитрий Донской бастаған әскерден жеңіледі.

1380 ж-Тоқтамыс Алтын орданы басып алады.

1382 ж- Мәскеуге басып кіріп, оны өртеп жібереді.

ХҮ ғ. Ақ орда, Ноғай ордасы, Сібір, Қазан, Қырым, Астрахан хандықтары болып бөлінді.

1502 ж- Шейх Ахмед өлгеннен кейін Алтын орда мемлекет ретінде жойылды.

«Білікшілер», «хатшылар»-іс қағаздарын жүргізуші.

«Мәлік»- түрік әулеттерінен шыққан адамдар.

Даруғалар- салық жинаушылар.

Беклер бек- әскери істерді атқарды.

Басқақтар- мемлекеттің басқару жүйесінде маңызды рөл атқарды.

Сабақты бекіту:

-Алтын орда қай хандардың кездерінде күшейе бастады?
Алтын орда қай хандардың кезінде ислам дінін қабылдай бастады?

Үй жұмысы:

§22, мазмұндау.